

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001741

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шипка Марія Ігорівна

2. Maria Shypka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9990-391X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 14-05-2025

Спеціальність за освітою: соціальна педагогіка

Місце роботи здобувача: Український католицький університет

Код за ЄДРПОУ: 26205857

Місцезнаходження: вул. Свенціцького,17, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8205

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.07

Тема дисертації:

1. Просвітницька діяльність та педагогічні ідеї Любомира Гузара (1933 – 2017 рр.).
2. Educational Activities and Pedagogical Ideas of Lubomyr Husar (1933 – 2017).

Реферат:

1. У дисертаційній роботі здійснено комплексний аналіз громадсько-просвітницької діяльності та педагогічних поглядів Любомира Гузара, а також визначено можливості використання його ідей на сучасному етапі розвитку української освіти та педагогічної думки. Дослідженням підтверджено, що вивчення педагогічних поглядів та просвітницької діяльності Любомира Гузара є важливим завданням сучасної української педагогіки. Осмислення його духовно-моральної спадщини сприяє збагаченню педагогічної науки новими ідеями та підходами, що відповідають актуальним викликам суспільства. Джерельну базу дослідження склали наукові (історичні, богословські) праці Л. Гузара; проповіді, популярні тексти, інтерв'ю, які дають глибоке розуміння його поглядів на церковні, соціальні та політичні питання; спогади Л. Гузара та меморії і відгуки сучасників про священника і його діяльність, насамперед душпастирську та громадську. Її аналіз дозволив констатувати відсутність системних досліджень

просвітницької діяльності та педагогічних поглядів діяча. Ретроспективний аналіз життєвого шляху Любомира Гузара дозволив з'ясувати вплив різноманітних чинників (політичних, культурних та соціальних) на становлення його особистості та формування педагогічних поглядів. Провідну роль у цьому процесі відіграли родина, в якій панувала сприятлива атмосфера та умови для морального зростання, що базувалося на християнських цінностях; освітні інституції, в яких навчався Любомир, та професійний досвід, що сприяли розширенню його світогляду та формуванню унікального підходу до виховного процесу. У дослідженні виокремлено та охарактеризовано основні напрями громадської та просвітницької діяльності Любомира Гузара: релігійно-просвітницький, суспільно-політичний, соціальний та освітній. Констатовано, що усвідомлюючи свою відповідальність, він, як глава Церкви та публічна особа, активно сприяв поширенню християнських цінностей, взаємодії з політичними та бізнесовими колами задля суспільного поступу, підтримці освітніх ініціатив і зміцненню національної ідентичності. Через численні звернення, послання, проповіді, виступи, публікації та мотиваційні зустрічі Гузар надихав суспільство на духовний і громадянський розвиток. Його діяльність не лише утвердила його статус як морального та духовного лідера, а й заклала основу для майбутнього культурного поступу України, зокрема через активне залучення молоді до громадської діяльності та формування громадянської свідомості. Аналіз діяльності Любомира Гузара дозволив стверджувати, що його педагогічні ідеї ґрунтуються на морально-етичних засадах і християнській моралі. Виховний ідеал Блаженнішого – «бути людиною» – наголошує на важливості особистісного розвитку, плекання гідності, любові та формування відповідальності. Встановлено, що значної ваги Любомир Гузар надавав національно-патріотичному вихованню молоді. Поняття патріотизму трактував як глибоко духовну християнську чесноту, в основі якої – любов до Бога, Батьківщини та ближнього. Діяч наголошував на необхідності глибокого переосмислення патріотизму, який повинен виявлятися у повсякденному служінні і відданості суспільству, включно з активною участю у громадському житті і внеском у соціальний розвиток. Гузар стверджував, що справжній патріотизм має поєднуватися з прагненням миру і зобов'язанням кожного громадянина активно працювати на благо своєї країни, розвиваючи повагу до своєї культури та історії. Дослідженням підтверджено, що серед педагогічних ідей Любомира Гузара особливе місце займає концепція виховання, заснованого на любові, гідності та свободі. Він наголошував на важливій ролі різних соціальних інституцій у цьому процесі, підкреслюючи першочергове значення сім'ї як основного осередку формування ціннісних орієнтирів молодого покоління. Водночас Гузар звертав увагу на відповідальність держави та освітніх закладів у створенні необхідних умов і ресурсів для якісного виховання. Він вважав, що Церква повинна продовжувати свою місію морального наставництва, допомагаючи сім'ям у вихованні молоді на основі християнської любові та патріотизму. На основі вивчення педагогічних ідей Любомира Гузара у дослідженні виокремлено ідеї, які залишаються актуальними для педагогічної теорії і практики. Вони торкаються насамперед забезпечення комплексного підходу до виховання, доцільності розробки освітніх програм, які б враховували не лише академічні потреби, але й духовний розвиток здобувачів освіти, необхідності збереження національної ідентичності українців в умовах глобалізації та інтеграції України у світовий культурний та освітній простір, залучення дітей та молоді до розв'язання актуальних соціальних проблем і на цій основі реалізації розвитку їх моральних та інтелектуальних якостей тощо. Ключові слова: Любомир Гузар, просвітницька діяльність, педагогічні ідеї, формування особистості, молодь, виховання, національно-патріотичне виховання, моральне виховання, виховний ідеал, гідність людини, сімейне виховання, освіта, цінності, інститути виховання.

2. This dissertation presents a comprehensive analysis of Lubomyr Husar's civic and educational activity and pedagogical views and identifies possibilities for applying his ideas in the current stage of Ukrainian education and pedagogical thought. The study confirms that exploring Lubomyr Husar's pedagogical views and enlightenment activity is vital for contemporary Ukrainian pedagogy. Understanding his spiritual and moral legacy enriches pedagogical science with new ideas and approaches that address modern societal challenges. The research base includes Husar's scholarly works (historical, theological), sermons, popular texts, interviews that provide deep insights into his views on ecclesiastical, social, and political issues, as well as Husar's own memoirs and reflections of contemporaries about his pastoral and public activities. Analysis of these sources revealed a lack of systematic

studies of his educational ideas and public engagement. A retrospective analysis of Husar's life path clarified the influence of various factors (political, cultural, and social) on his personal formation and pedagogical vision. Key influences include his family environment, which fostered moral growth based on Christian values; educational institutions where he studied; and his professional experience, which broadened his worldview and shaped his unique educational approach. The study highlights the main directions of Husar's civic and educational activity: religious-enlightenment, socio-political, social, and educational. It emphasizes that as a church leader and public figure, Husar actively promoted Christian values, engaged with political and business circles for societal progress, supported educational initiatives, and strengthened national identity. He inspired society toward spiritual and civic development through sermons, addresses, publications, and motivational meetings. His work confirmed his role as a moral and spiritual leader and laid a foundation for Ukraine's cultural progress, especially through youth engagement in civic life. Husar's pedagogical ideas are shown to be grounded in moral-ethical principles and Christian morality. His educational ideal – "to be human" – underscores personal development, dignity, love, and responsibility. Special emphasis is given to Husar's commitment to national-patriotic education. He interpreted patriotism as a deeply spiritual Christian virtue rooted in love for God, homeland, and neighbor. He stressed the need for rethinking patriotism as daily service and societal devotion, involving civic participation and contributing to social development. Genuine patriotism, he argued, must include a commitment to peace and a citizen's responsibility to work for the good of the nation while honoring its culture and history. The study confirms that among Husar's pedagogical ideas, a central concept is education based on love, dignity, and freedom. He highlighted the essential role of social institutions, especially the family, in shaping youth values, while also emphasizing the responsibility of the state and educational institutions in creating proper conditions and resources for effective education. He believed the Church should continue its mission of moral guidance by assisting families in nurturing youth with Christian love and patriotism. The dissertation identifies educational ideas of Husar that remain relevant to contemporary pedagogical theory and practice, including the need for a holistic approach to education, the development of curricula that address spiritual development alongside academic needs, preserving Ukrainian national identity amid globalization, and engaging youth in solving social issues to foster moral and intellectual growth. Keywords: Lubomyr Husar, educational activity, pedagogical ideas, personality development, youth, education, national-patriotic education, moral upbringing, educational ideal, human dignity, family education, values, educational institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Шипка М. Моральне виховання у спадщині Блаженнішого Любомира Гузара. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. № 45. Т. 2. С. 194–199.
2. Шипка М. Виховання патріота-громадянина у спадщині Любомира Гузара. Інноваційна педагогіка. 2022. № 54. Т. 1. С. 36–41.
3. Шипка М. Моральні ідеали виховання у творчій спадщині блаженнішого Любомира Гузара. Вісник науки та освіти. 2024. № 3(21). С. 1081–1095.
4. Шипка М. Педагогічні погляди Любомира Гузара про виховання у сім'ї. Labyrinths of Reality. Монреаль-Северодонецьк, 2020. № 2(7). С. 119–122.

- 5. Шипка М. Виховання громадянина крізь призму поглядів Любомира Гузара. Завдання педагогічної науки на сучасному етапі розвитку освіти : матеріали науково-практ. конф., м. Полтава, 18–19 черв. 2021 р. Херсон, 2021. С. 19–22.
- 6. Невмержицька О., Шипка М. Бути людиною крізь призму поглядів Любомира Гузара. Сучасна українська освіта: виклики, стратегії, технології: збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції (Дрогобич, 21–22 березня 2024 року) / за ред. Т. Пантюк, А. Федорович. Дрогобич : Видавництво «Трек ЛТД», 2024. С. 31–34.
- 7. Шипка М. Блаженніший Любомир Гузар: чинники формування світогляду. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2023. № 2. С. 26–32.
- 8. Великого бажайте! Блаженства у житті Патріарха Йосифа Сліпого: методичні матеріали для проведення темат. зустр. про блаженства / Н. Дуда, с. Л. Цюпа, М. Шипка та ін. Львів : Колесо, 2017. 144 с.
- 9. Запрошені на Царський бенкет : методичні матеріали для проведення літніх християнських таборів / с. Ю. Дзюбата, Н. Дуда, М. Шипка та ін. Львів : Свічадо, 2018. 188 с
- 10. Дорогами віри: метод. матеріали для проведення катехитичних зустрічей у літніх християнських таборах / Н. Дуда, с. Л. Цюпа, М. Шипка та ін. Львів : Свічадо, 2019. 88 с.
- 11. Звіщаємо радість: метод. матеріали для проведення християнських таборів / Н. Дуда, А. Козіброда, М. Шипка та ін. Львів : Колесо, 2020. 106 с.
- 12. Відпочиваємо з радістю: 120 ігор для дозвілля, навчання, виховання / Н. Дуда, Н. Мусій, М. Шипка та ін. Львів : Свічадо, 2021. 88 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: «Українська освіта у контексті європейських інтеграційних процесів» (державний реєстраційний номер 0117U005400) «Тенденції розвитку освіти в кризових умовах: історія, теорія і практика» (державний реєстраційний номер 0123U100619).

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Невмержицька Олена Василівна

2. Olena V. Nevmerzhytska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9911-9735

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: GQO-9108-2022;

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=Zsbp6J8AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Квас Олена Валеріївна

2. Olena V. Kvas

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9680-0878

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мукан Наталія Василівна

2. Natalia V. Mukan

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4396-3408

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галів Микола Дмитрович

2. Mykola D. Haliv

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7068-3124

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чепіль Марія Миронівна

2. Maria M. Chepil

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2215-3994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пантюк Тетяна Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пантюк Тетяна Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Івах Світлана

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна